

ΣΩΤΗΡΙΟΣ Γ. ΜΑΪΠΑΣ

ΓΙΑ ΜΙΑ
χούφτα
αλεύρι

εκδόσεις
Μιχαήλ
Σιδερά

Ο Σωτήριος Γ. Μάιπας γεννήθηκε στην Αθήνα το 1987 και μεγάλωσε στην Αίγινα. Σπούδασε Φυσική στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και έχει ολοκληρώσει μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η συνέχεια των σπουδών του περιλαμβάνει μεταπτυχιακές σπουδές στη Διοίκηση Επιχειρήσεων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Απασχολείται ως επιστημονικός συνεργάτης και διδάσκων στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα περιβαλλοντικής υγείας της Ιατρικής Σχολής της Αθήνας. ►

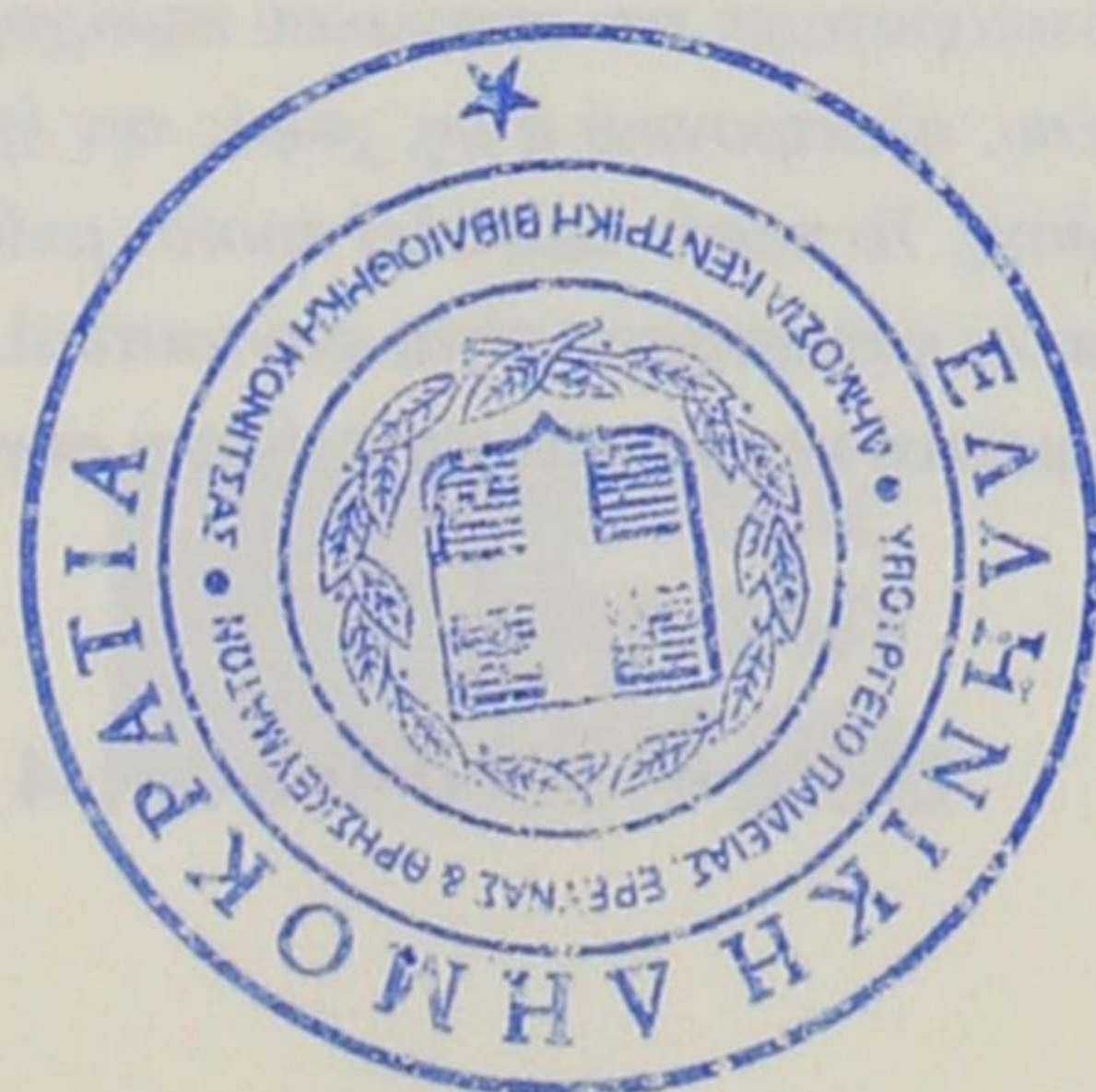

ΣΩΤΗΡΙΟΣ Γ. ΜΑΪΠΑΣ

ΓΙΑ ΜΙΑ
χούφτα
αλεύρι

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 59952 ΚΟΝ
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 2-12-2020
ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘΜ. 989.3 ΜΑΙ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Σωτήριος Γ. Μάιπας

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Σπύρος Ρένεσης

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Σπύρος Ρένεσης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ: Πένυ Χριστοπούλου

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Δημήτρης Μπιμπούδης

Έκδοση: Αθήνα, Ιούνιος, 2020

© Copyright

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΙΧΑΛΗ ΣΙΔΕΡΗ

Ανδρέα Μεταξά 28 & Θεμιστοκλέους

Εξάρχεια 106 81 Αθήνα

Τηλ.: 210 3301161-2-3 • Fax: 210 3301164

e-mail: info@siderisbooks.gr

www.siderisbooks.gr

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή του συνολικού περιεχομένου ή μέρους αυτού σε οποιοδήποτε μέσο, ηλεκτρονικό ή μη, χωρίς την έγγραφη άδεια του συγγραφέα και του εκδότη. Το παρόν αποτελεί προϊόν μυθοπλασίας. Τα πρόσωπα, τα ονόματα και οι καταστάσεις είναι φανταστικά. Οποιαδήποτε ομοιότητα είναι συμπτωματική και δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

ISBN: 978-960-468-261-4

ΣΩΤΗΡΙΟΣ Γ. ΜΑΪΠΑΣ

ΓΙΑ ΜΙΑ
χούφτα
αλεύρι

εκδοσεις
**Μιχαλη
Σιδερη**

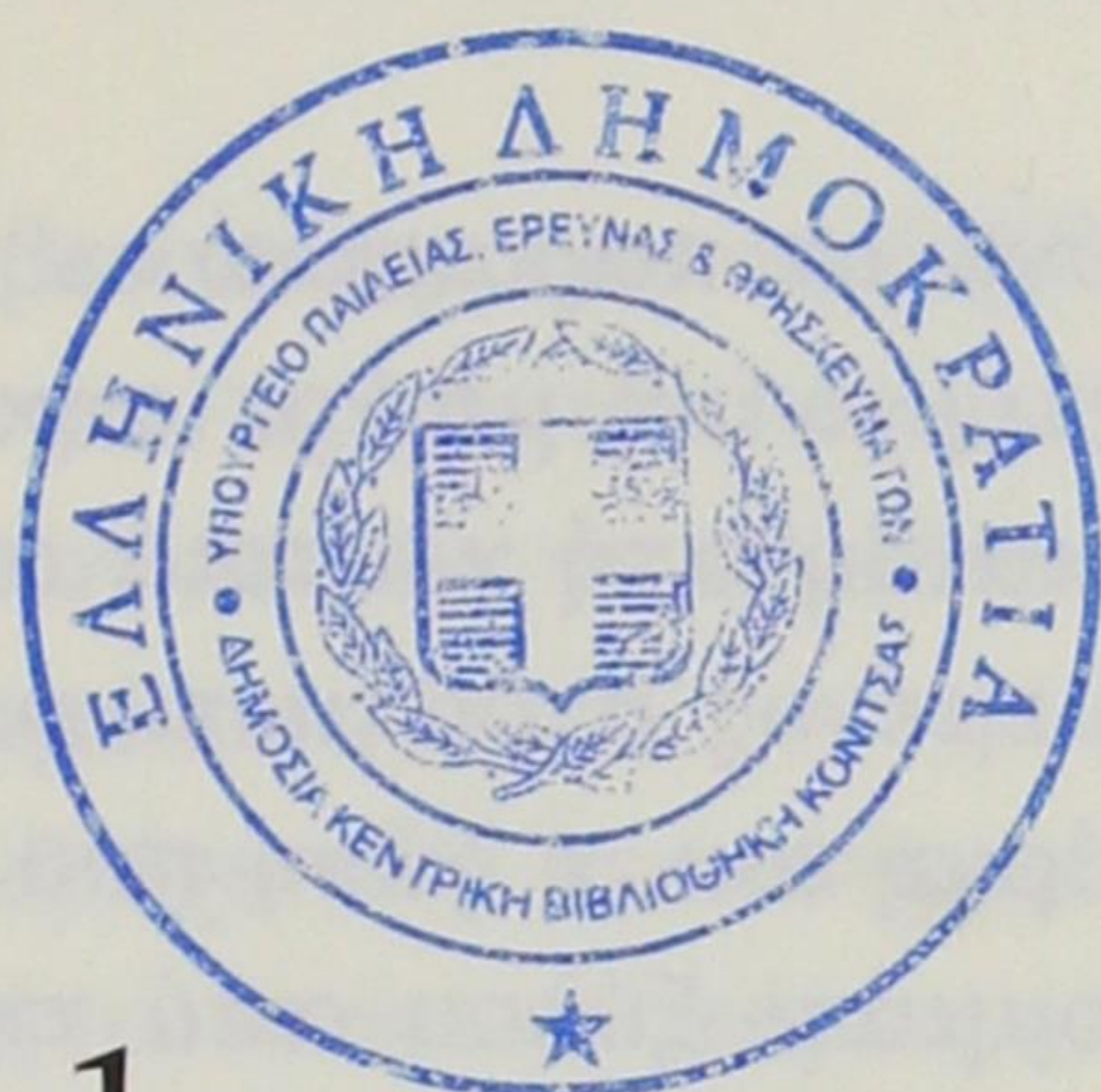

1

Σχεδόν ξεχαρβάλωσε την πόρτα προσπαθώντας να μπει μέσα. Από την τρέλα που τον είχε πιάσει, ούτε την πόρτα του σπιτιού του δεν μπορούσε ν' ανοίξει. Η γυναίκα του έτρεξε στο χολ να δει τι είχε συμβεί.

«Πού είναι ο γιος σου;» τη ρώτησε κοιτώντας την υποτιμητικά.

«Στο δωμάτιό του... Τι έγινε πάλι;»

«Τώρα θα δεις τι θα γίνει. Δεν θα μου ξανακάνει εμένα παρατήρηση ο Αδόλφος γι' αυτόν».

Έβγαλε τη ζώνη του από το παντελόνι του και πήγε βιαστικά στο δωμάτιο του παιδιού του.

«Μην τον χτυπήσεις, Φόντριχ, σε παρακαλώ...» του φώναξε εκείνη ακολουθώντας τον.

Η πόρτα του δωματίου ήταν κλειδωμένη.

«Άνοιξε ρε, γελοίο! Άνοιξε, γιατί θα τη σπάσω».

«Σε παρακαλώ, άσε με... Δεν έκανα κάτι».

«Άνοιξε, σου λέω!»

«Φύγε, σε παρακαλώ».

Η γερμανική μπότα σηκώθηκε ψηλά και δίνοντας μια δυνατή κλοτσιά στην πόρτα, τη διέλυσε. Ο αγριεμένος στρατιωτικός μπήκε μέσα και από τη φούρια του, η ζώνη που κρατούσε πιάστηκε σ' ένα κομμάτι ξύλου από τη σπασμένη πόρτα και γρατζουνίστηκε. Κοίταξε τη γρατζουνιά και θύμωσε ακόμα περισσότερο. Κρατώντας τη ζώνη του σφιχτά, χτύπησε τον νεαρό Γερμανό στην πλάτη με απίστευτη δύναμη. Όμως, ο νεαρός δεν έβγαλε ούτε μία κραυγή. Δεν τον ενδιέφερε αν τον σκότωνε στο ξύλο. Το μόνο που τον ένοιαζε ήταν να προστατεύσει το βιβλίο που διάβαζε. Μια πρόχειρη γερμανική μετάφραση της *Πολιτείας* του Πλάτωνα.

«Τι σαχλαμάρες διαβάζεις εκεί;»

«Τίποτα».

«Φέρ' το εδώ. Δώσ' το μου» του είπε και τον χτύπησε ξανά.

«Δεν σ' το δίνω!»

Τότε ήταν που ο Γερμανός αξιωματικός ξέφυγε από κάθε έλεγχο. Η γυναίκα του πήγε να τον σταματήσει, αλλά την έσπρωξε τόσο δυνατά, πετώντας την κάτω, πάνω στα ξύλα της σπασμένης πόρτας.

«Εσύ τον έκανες έτσι. Αδερφή έκανες τον γιο μας! Τ' ακούς; Αλλά δεν θα σου περάσει. Το ξέρεις ότι με κοροϊδεύουν για τη μανία που έχει για την Ελλάδα; Όπου βρεθεί κι όπου σταθεί, για την Ελλάδα μιλάει. Ο Αδόλφος είναι έξαλλος σου λέω!»

Ο νεαρός είχε προλάβει να κρύψει το βιβλίο κάτω από τα σκεπάσματα του κρεβατιού του. Μάταιος κόπος, γιατί ο στρατιωτικός θα το έβρισκε οπουδήποτε κι αν ήταν κρυμμένο.

«Γυναίκα, στο γκαράζ έχω ένα λευκό μπιτόνι με πετρέλαιο. Σήκω και πήγαινε να το φέρεις».

«Τα ρούχα μου σκίστηκαν, πώς θα βγω έτσι έξω; Πώς θα με δουν έτσι;»

«Άλλαξε, φτιάξε λίγο τα μαλλιά σου να μην είσαι σαν ξεφτισμένη σκούπα και πήγαινε! Ξεκουμπίσου, γυναίκα!»

Η μοναδική επιλογή που είχε ήταν να κάνει αυτό που της έλεγε και όσο πιο γρήγορα μπορούσε. Σπάνια της συμπεριφερόταν βίαια, αλλά όταν το έκανε, ήταν πολύ βίαιος.

«Και τώρα, Γιόζεφ, οι δυο μας. Μήπως θες να γίνεις Έλληνας; Δεν σ' αρέσει που είσαι Γερμανός;»

«Μ' αρέσει».

«Σ' αρέσει που σε χτυπάω;»

«Όχι...»

«Όχι; Είσαι σίγουρος;»

Το ξύλο που έφαγε εκείνο το απόγευμα δεν ήταν κάτι που ξεχνιόταν εύκολα. Ούτε μία κραυγή δεν έβγαλε όμως. Ακόμα και όταν η ζώνη σχεδόν μπήκε μέσα στο δέρμα της πλάτης του, δεν έβγαλε άχνα.

Όπως ήταν κουλουριασμένος πάνω στο κρεβάτι, αποκαλύφθηκε το βιβλίο κάτω από τα σκεπάσματα.

«Καλά, έλεγες ότι δεν θα το έβρισκα; Πόσο χαζός είσαι πια; Πού το βρήκες αυτό το βιβλίο; Ποιος σ' το έδωσε;»

«Κανέννας... Το βρήκα πεταμένο».

«Πού;»

«Έξω από ένα σπίτι».

«Τι εννοείς; Σε ποιο σπίτι;»

«Δεν θυμάμαι».

«Θες να σε βοηθήσω να θυμηθείς μήπως;»

«Σ' έναν κάδο κοντά στο σπίτι που έφτιαχναν».

«Τι εννοείς; Ένα μήνα έχεις αυτό το πράγμα μέσα στο σπίτι μας;»

Άρπαξε το βιβλίο στα χέρια του. Ο νεαρός δεν είχε δυνάμεις να αντισταθεί. Καλύτερα που δεν αντιστάθηκε, γιατί από το ξύλο που θα έτρωγε, δεν θα μπορούσε να περπατήσει ούτε μισό βήμα.

«Έγινες και ρακοσυλλέκτης τώρα; Πέταξαν τα πράγματα του παλιού ιδιοκτήτη κι εσύ μας τα φέρνεις εδώ μέσα; Βρομιάρη! Έχεις φέρει κι άλλα;»

«Όχι, μόνο αυτό...»

«Ηλίθιε! Πού είναι αυτό το μπιτόνι πια;»

Πήγε προς την εξώπορτα να δει τι γινόταν. Η γυναίκα του έμπαινε μέσα κρατώντας ένα μισοάδειο λευκό μπιτόνι. Την πλησίασε και το πήρε βίαια από τα χέρια της.

«Άχρηστη! Αυτό βρήκες να φέρεις;»

Βγήκε έξω και πήγε μόνος του να φέρει ένα γεμάτο. Επιστρέφοντας στο δωμάτιο του παιδιού του, τους βρήκε και τους δύο αγκαλιά σε μια γωνιά

του κρεβατιού. Τράβηξε απότομα τον γιο του από την αγκαλιά της μάνας του, τον έσυρε έξω και του έδωσε το μπιτόνι. Το βιβλίο το κρατούσε ο ίδιος.

Η γυναίκα του δεν τους ακολούθησε. Έμεινε εκεί. Στη γωνιά του κρεβατιού, βρέχοντας με τα δάκρυά της το ματωμένο σεντόνι από τις πληγές τις δικές της και του σπλάχνου της. Όταν τον παντρεύτηκε, δεν περίμενε με τίποτα ότι θα ζούσε έτσι. Τους κοίταξε από το παράθυρο. Πάλι τον μάλωνε.

«Μην περπατάς σκυφτός!»

«Πονάω, δεν μπορώ...»

«Ίσιωσε την πλάτη σου, αλλιώς ούτε κι εγώ δεν ξέρω τι θα γίνει».

Πονούσε, αλλά τα κατάφερνε να περπατάει όρθιος. Καθώς πλησίαζαν στην πλατεία Όπερνπλατς, η μυρωδιά του καμένου βιβλίου που ερχόταν από την πλατεία γινόταν όλο και πιο έντονη. Τα ρουθούνια του αξιωματικού είχαν ανοίξει διάπλατα και απολάμβαναν τη μυρωδιά. Αυτή τον ηρέμησε. Θυμήθηκε το βράδυ της 10ης Μαΐου, σχεδόν οχτώ χρόνια πίσω, το 1933, όταν στους δρόμους του Βερολίνου και στην Όπερνπλατς έγινε το μεγάλο κάψιμο των βιβλίων.

Θυμήθηκε τον εαυτό του να πανηγυρίζει δίπλα στον παιδικό του φίλο, τον Γιόζεφ Γκέμπελς, τον πρωτεργάτη της καύσης. Τότε, ο Αδόλφος Χίτλερ είχε μόλις τρεισήμισι μήνες στην εξουσία, αλλά ήταν σα να κυβερνούσε χρόνια. Είχε δώσει στους ναζιστές αυτό

που ήθελαν. Την επιβεβαίωση ότι η φυλή τους ήταν ανώτερη από κάθε άλλη. Ο Φόντριχ Κράους ήταν πολύ πιο παλιάνθρωπος από τον Γκέμπελς και θεωρούσε τον εαυτό του ισάξιο του Αδόλφου. Ονειρευόταν να γίνει ο επόμενος Φύρερ, αλλά δεν το έλεγε, γιατί δεν θα είχε καλή κατάληξη. Δεν συμπαθούσε τον Χίτλερ, γιατί πίστευε πως δεν ήταν αρκετά αυστηρός με τους εχθρούς του τότε γερμανικού ιδεώδους.

Εκείνο το καταραμένο βράδυ της 10ης Μαΐου, ο Φόντριχ είχε αναγνωρίσει ανάμεσα στον κόσμο που βρισκόταν στην πλατεία τον Έριχ Κέστνερ, έναν από τους ανεπιθύμητους συγγραφείς, αλλά ο Γκέμπελς δεν τον άφησε να τον σκοτώσει.

«Είναι ευκαιρία τώρα! Άσε με να του φυτέψω μια σφαίρα στο ηλίθιο μυαλό του» είχε πει στον Γκέμπελς.

«Είσαι τρελός; Δεν σκοτώνουμε ανθρώπους σήμερα! Ηρέμησε, Φόντριχ!»

«Πρέπει να πεθάνει ο άτιμος!»

«Φόντριχ! Αν τον σκοτώσουμε τώρα, θα τον κάνουμε ήρωα! Δεν το καταλαβαίνεις;»

«Θα τον πάρω από πίσω και θα τον καθαρίσω στα στενά. Γιόζεφ, ο αλήτης πρέπει να πεθάνει».

«Φόντριχ! Σκέψου τι μας έχει ζητήσει ο Αδόλφος! Ηρέμησε σου λέω! Κάθε πράγμα στην ώρα του».

Δεν είχε αναγνωρίσει μόνο τον Κέστνερ εκείνη τη νύχτα. Κι άλλους είχε αναγνωρίσει, αλλά τον Κέστνερ τον είχε άχτι. Βλέπετε, ο Κέστνερ έγραφε

παιδικά βιβλία. Βιβλία που πολλά απ' αυτά τα είχε διαβάσει ο άλλος Γιόζεφ, ο μικρός Γιόζεφ Κράους. Κρυφά από τον πατέρα του βέβαια, αλλά τίποτα δεν έμενε κρυφό από τους Γερμανούς στρατιωτικούς. Όταν έφερε στο άθλιο μυαλό του τον Γκέμπελς, θυμήθηκε τη στιγμή που ένας βρομιάρης ρουφιάνος τού είχε πει ότι είχε δει τον γιο του να διαβάζει ένα βιβλίο του Γκέμπελς και η σκέψη του επέστρεψε απότομα στο παρόν.

Κοιτούσε και ζήλευε τους νεαρούς φοιτητές που έκαιγαν τα βιβλία και γελούσαν. Ο γιος του δεν ήταν έτσι. Ντρεπόταν πολύ για εκείνον και, εάν μπορούσε, θα τον έκαιγε κι αυτόν και θα υιοθετούσε κάποιο από τα παιδιά που έβλεπε να παίζουν γύρω από τις φωτιές. Είχε σκοπό, όμως, να τον αλλάξει. Είχε σκοπό να τον κάνει άντρα, όπως εκείνος νόμιζε ότι έπρεπε να είναι ένας σωστός Γερμανός άντρας.

Έψαχνε να βρει μία στοίβα βιβλίων που δεν της είχαν βάλει ακόμα φωτιά. Δυσκολεύτηκε, αλλά βρήκε. Τη μοναδική μάλλον βρήκε. Πάλι καλά, γιατί η επόμενη πλατεία ήταν μακριά.

«Δώσε μου το μπιτόνι και κράτα το βιβλίο».

Ο Γιόζεφ κοιτούσε τρομαγμένος γύρω του χωρίς να αντιδρά.

«Εύπνα! Δώσε μου το μπιτόνι και κράτα το βιβλίο».

Δύο φορές την ίδια φράση και το ίδιο κοίταγμα μέσα στα μάτια του Γιόζεφ. Τι άλλο μπορούσε να

κάνει ο μικρός; Αρκετό ξύλο δεν είχε φάει; Του έδωσε το μπιτόνι και κράτησε το βιβλίο.

Ο στρατιωτικός έβρεξε με λίγο πετρέλαιο το βιβλίο που κρατούσε ο γιος του και άδειασε το υπόλοιπο στα πεταμένα βιβλία. Πέταξε και το μπιτόνι πάνω στον σωρό των βιβλίων, έβγαλε από τη δεξιά τσέπη του παντελονιού του έναν μπλε αναπτήρα και του έβαλε φωτιά.

Αμέσως ξεπετάχτηκαν οι πρώτες κόκκινες γλώσσες. Ο Γερμανός, αφού απόλαυσε για λίγο το κατόρθωμά του, έστρεψε το αγριεμένο βλέμμα του προς τον γιο του.

«Πέτα το πάνω στ' άλλα. Τώρα! Αν δεν το κάνεις από μόνος σου, θα την πληρώσει η μάνα σου. Φαντάζομαι, έγινα κατανοητός».

Ο νεαρός πλησίασε την καιγόμενη στοίβα και άφησε το βιβλίο να πέσει από τα χέρια του μέσα στην καρδιά της φωτιάς. Κοιτούσε το αγαπημένο του βιβλίο να καίγεται και δεν μπορούσε να συγκρατήσει τα δάκρυά του.

«Πήγαινε πιο 'κεί! Θα καείς! Ηλίθιος είσαι;»

Οι κόκκινες φλόγες έκλεισαν μέσα τους ένα ακόμα κομμάτι του πολιτισμού που ήθελαν να καταστρέψουν οι χιτλερικοί. Τα εξώφυλλα έλιωναν και με ταχύτατο ρυθμό εξαφανίζονταν ένα ένα τα γράμματα των τίτλων. Στα βουρκωμένα μάτια του νεαρού, μπορούσες να διακρίνεις τις φλόγες των βιβλίων να στεγνώνουν τα δάκρυά του. Η μυρωδιά από τις κόλλες, τα μελάνια και τα δερμάτινα εξώφυλλα

ήταν διαπεραστική. Δεν την άντεχε, αλλά ο πατέρας του την απολάμβανε. Κάθισαν εκεί για ώρα, μέχρι να γίνουν όλα στάχτη. Στον δρόμο της επιστροφής, ο αξιωματικός εξήγησε στον γιο του το πώς θα τον έκανε άντρα.

«Δεν έχει σπουδές τώρα. Μόνο η Βέρμαχτ μπορεί να σου βάλει μυαλό εσένα. Η εκπαίδευσή σου θα είναι σκληρή. Αφού σου αρέσουν τα βιβλία, μέχρι να καταταγείς, θα αναλάβεις ενεργό ρόλο στο «Χιλφ Μιτ». Από αύριο κιόλας πιάνεις δουλειά εκεί. Θα κάνεις ό,τι σου λένε».

Η Βέρμαχτ, ο γερμανικός στρατός, ήταν ιδιαίτερα σκληρή και, κάτω από τις οδηγίες του Χίτλερ, είχε μετεξελιχθεί σε αποδοτικότερη φονική μηχανή, γεμάτη άρρωστα μυαλά που πεινούσαν για να σκοτώνουν Εβραίους. Η πλύση εγκεφάλου και η δημιουργία δολοφόνων, υπάκουων στον Χίτλερ, άρχιζε από πολύ νωρίς μέσα από τα προπαγανδιστικά μαθητικά περιοδικά που κυκλοφορούσαν. Ένα από αυτά ήταν και το «Χιλφ Μιτ», που είχε πάρει το όνομά του από μια δυσύλλαβη φράση που σημαίνει «βοήθεια».

Όταν επέστρεψαν στο σπίτι, ο Γιόζεφ έπεσε στην αγκαλιά της μητέρας του.

«Αυτό το πράγμα με τις αγκαλιές, πρέπει να το κόψουμε. Έλεος πια, Άνγκελα! Άσ' τον να γίνει άντρας. Από αύριο πιάνει δουλειά».

«Πού θα τον στείλεις;»

«Στο Χιλφ Μιτ».

«Δεν του...»

«Δεν; Δεν τι; Μην ξανακούσω αυτή τη λέξη εδώ μέσα. Δεν, δεν, δεν... Ναι θα λέτε και οι δύο όταν μιλάω εγώ!»

«Μπορείς να φωνάξεις κάποιον να φτιάξει την πόρτα στο δωμάτιό του;»

«Δεν ξαναμπάνει πόρτα! Θέλω να βλέπω τι κάνει. Κατάλαβες; Κι εσύ θα τον παρακολουθείς!»

«Να του βάλω έστω μια κουρτίνα, κάτι να υπάρχει;»

«Τίποτα! Τίποτα, σου είπα! Μην με περιμένετε για φαγητό. Θ' αργήσω απόψε. Φεύγω, γιατί με κάνατε να καθυστερήσω πάλι».

Η Άνγκελα ήξερε καλά πού πήγαινε ο άντρας της. Στις πόρνες του πήγαινε για να ξεδώσει. Μόνο εκεί ηρεμούσε. Ο Φόντριχ Κράους ήταν ένας άθλιος άνθρωπος που δεν σεβόταν τίποτα. Ήταν, όμως, ένας από τους καλύτερους αξιωματικούς της Βέρμαχτ. Απίστευτα έξυπνος, αλλά ζούσε μόνο για να σκοτώνει. Αν ήταν αυτός στη θέση του Χίτλερ, οι καταστροφές που θα είχε γνωρίσει ο κόσμος θα ήταν ασύγκριτα περισσότερες.

«Τον μισώ, μαμά. Τον μισώ!»

«Σσς! Γιόζεφ, πρέπει να τον ακούς, αλλιώς δεν θα σου βγει σε καλό».

«Θα με στείλει να δουλεύω στη φυλλάδα που κοροϊδεύω».

«Μωρό μου, κάνε αυτό που σου λέει. Είναι καλύτερα να τον ακούς. Δεν θα πονούσες τώρα».

«Θα με στείλει στον στρατό!»

«Αυτό το ήξερες, Γιόζεφ! Υπήρχε περίπτωση να συμβεί το αντίθετο;»

«Γιατί τον παντρεύτηκες; Μπορούσες να μην είχες παντρευτεί στρατιωτικό. Όλοι τους σιχαμένοι είναι».

Έφαγε τότε ένα σκαμπίλι που είναι ν' απορείς πώς έμειναν όλα τα δόντια του στη θέση τους.

«Γιόζεφ! Ο πατέρας μου ήταν στρατιωτικός! Πρόσεξε πώς μιλάς!»

«Γι' αυτό έμπλεξες μαζί του και γι' αυτό μπορείς και ανέχεσαι αυτά που σου κάνει. Το ίδιο θα έκανε και η μάνα σου!»

«Γιόζεφ! Τράβα στο δωμάτιό σου, τώρα! Η Χάνα σε έψαξε, αλλά δεν υπάρχει περίπτωση να πας να τη βρεις σήμερα. Θα πάρεις άδεια από τον πατέρα σου για να ξαναβγείς από το σπίτι».

Ο νεαρός πήγε στο δωμάτιό του. Τον ενοχλούσε πολύ που δεν υπήρχε η πόρτα του πια. Για να μην τον βλέπουν, τυλίχτηκε με τα σκεπάσματα. Εκείνη τον είδε, αλλά προτίμησε να μην του πει τίποτα για τα βρόμικά του ρούχα. Κανονικά, γι' αυτό θα έτρωγε κι άλλα χαστούκια, αλλά αρκετό ξύλο είχε φάει εκείνη την ημέρα. Δυο βρόμικα σεντόνια δεν ήταν κάτι τόσο σημαντικό. Ο Γιόζεφ δεν μισούσε τη μητέρα του, αλλά της καταλόγιζε πολλά.

Η Άνγκελα από θύμα έγινε θύτης, μια ιδιότητα που τη θυμόταν πού και πού όταν θύμωνε με τον Γιόζεφ. Πράγματι, ο γάμος της ήταν μια αποτυχία,

αλλά και η ίδια ήταν αποτυχημένη. Ένα πράγμα της είχε απομείνει μόνο. Η ομορφιά της. Γι' αυτό την είχε παντρευτεί ο στρατιωτικός των Ναζί. Δεν την είχε αγαπήσει. Δεν είχαν καρδιά μέσα τους αυτοί οι δολοφόνοι. Μια ομορφιά που με τα χρόνια είχε αρχίσει να σβήνει. Μόλις ο Φόντριχ τη βαρέθηκε, άρχισε να αναζητά το ερωτικό χάδι σε νεαρές πόρνες που το πρόσφεραν με μεγάλη έκπτωση στους στρατιωτικούς της Βέρμαχτ.

Η Χάνα ήταν η μοναδική φίλη του Γιόζεφ. Ήταν ερωτευμένος μαζί της, αλλά δεν της το είχε πει. Εκείνη ήταν από οικογένεια ζωγράφων και η μοναδική σχέση που είχε με τον στρατό ήταν ότι έκανε παρέα με τον γιο ενός στρατιωτικού. Ο Γιόζεφ είχε ζητήσει τη βοήθειά της για κάτι που θεωρούσε πολύ σημαντικό.

Καθώς περπατούσε έξω από το σπίτι που φτιαχνόταν, κάμποσες μέρες πριν, είδε δίπλα στον κάδο που υπήρχε εκεί μια μαύρη σακούλα με κάτι βιβλία μέσα. Ένα από αυτά ήταν και η Πολιτεία του Πλάτωνα, αλλά αυτό το βιβλίο υπήρχε σε πέντε αντίτυπα. Όλα πρόχειρα δεμένα, όχι από κάποιον εκδοτικό οίκο. Του έκανε εντύπωση που κάποιος είχε μπει στον κόπο να μεταφράσει το ελληνικό έργο και μάλιστα να το γράψει στο χέρι πέντε φορές. Και τα πέντε ήταν χειρόγραφα! Άρπαξε δύο από αυτά, τα έκρυψε κάτω από τη μπλούζα του και πήγε να συναντήσει τη Χάνα στο ραντεβού τους.

«Πού τα βρήκες αυτά; Θα σε σκοτώσει ο πατέρας σου αν τα δει».

«Το ξέρω. Γι' αυτό θέλω να κρατήσεις εσύ το ένα».

«Είσαι τρελός; Αν ψάξουν το σπίτι μας; Ο πατέρας μου δεν τα πάει τόσο καλά με την εξουσία, το ξέχασες;»

«Θα το κρύψουμε».

«Τότε είναι που αν το βρουν, θα μας κάψουν ζωντανούς».

«Θα το κρύψουμε, αλλά μπροστά στα μάτια τους θα το βάλουμε!»

«Τι εννοείς;»

«Θα πάμε να αγοράσουμε ένα άλλο βιβλίο, θα σκίσουμε το εξώφυλλό του και θα το κολλήσουμε γύρω από αυτό. Βάλ' το κάπου στη βιβλιοθήκη σας. Τόσα βιβλία έχετε εκεί».

«Μάλιστα Γιόζεφ...»

«Θα το κάνεις αυτό για μένα;» τη ρώτησε κοιτώντας τη μέσα στα γαλάζια της μάτια.

«Εντάξει».

Δεν του χάλασε το χατίρι. Ρίσκαρε πολλά, αλλά η φιλία τους ήταν δυνατή. Μια φιλία που γινόταν έρωτας σιγά σιγά.

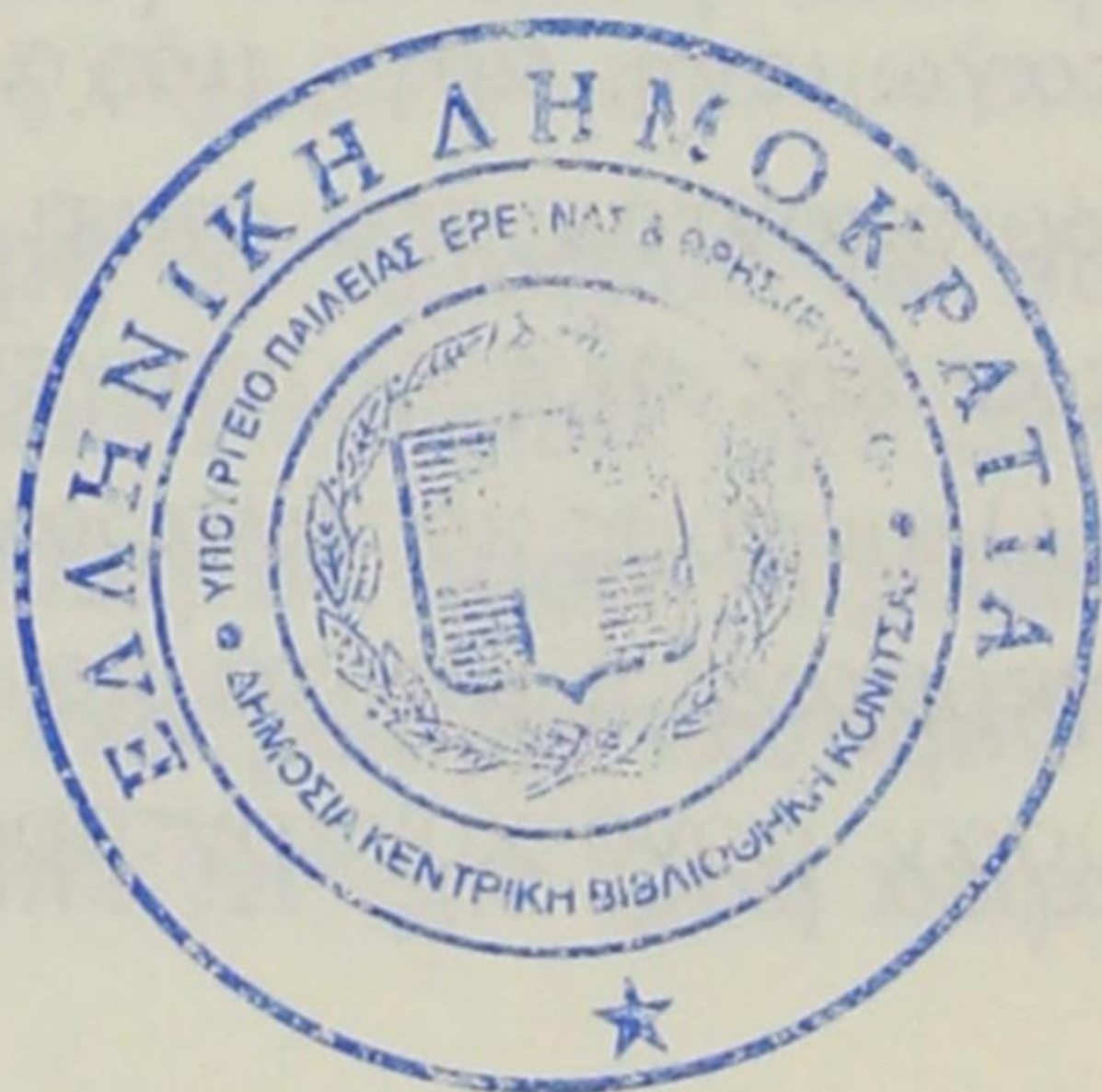
Τώρα πια θα μπορούσε να διαβάσει το βιβλίο μόνο όταν πήγαινε στο σπίτι της. Πώς θα το έκανε αυτό όμως; Ο Φόντριχ Κράους σίγουρα θα μιλούσε στους γονείς της Χάνα. Φοβόταν μήπως δεν τον άφηναν να κάνει ξανά παρέα μαζί της. Κι επειδή

ήταν κόρη καλλιτεχνών –και τους καλλιτέχνες εύκολα τους βιάφιζες αντικαθεστωτικούς– φοβόταν μήπως η σχέση του με τη Χάνα γινόταν η αιτία να τους σκοτώσουν. Ο Γιόζεφ είχε ακούσει για πολλούς καλλιτέχνες που, από τη μια στιγμή στην άλλη, τους χαρακτήριζαν ξαφνικά εχθρούς του Φύρερ. Τι θα έκαναν στη Χάνα τότε όμως; Ήταν πανέμορφη και σε λίγους μήνες ενηλικιωνόταν. Τόσοι μήνες ήταν και η διαφορά ηλικίας που είχε με τις περισσότερες πόρνες του πατέρα του.

Το βράδυ το πέρασε ξύπνιος, βυθισμένος στις σκέψεις του. Τα μάτια του τα έκλεισε μόνο όταν άκουσε τον πατέρα του να μπαίνει μέσα στο σπίτι. Το πρώτο πράγμα που έκανε ο Φόντριχ ήταν να ελέγξει αν ο γιος του ήταν στο δωμάτιό του. Κοινοστάθηκε εκεί που κανονικά θα βρισκόταν η πόρτα και μετά προχώρησε λίγο προς τα μέσα.

«Αν δεν σε κάνω άντρα εγώ, να μην με λένε Κράους» ψιθύρισε και έφυγε παίρνοντας μαζί του και τη μυρωδιά από τα αρώματα που φορούσαν ποιος ξέρει πόσες πόρνες.

2

«Ντριν... Ντριν»

Το μεγάλο μαύρο τηλέφωνο, το μοναδικό σε όλο το χωριό, χτυπούσε μόνο για κακό. Η Ελένη, ήδη πέντε μηνών έγκυος, κοίταξε τον σύζυγό της, τον Πέτρο, στα μάτια. Η κυρα-Μαρία έγνεψε στον καπετάν Νικόλα να πάει να το σηκώσει. Εκείνος, κουτσός από το δεξί πόδι και με μόνιμη συντροφιά μια ξύλινη σκαλιστή μαγκούρα, σηκώθηκε από το τραπέζι του μεσημεριανού φαγητού και, παρά τα αργά του βήματα, το πρόλαβε. Το πρόλαβε, γιατί αυτό θα σταματούσε μόνο όταν κάποιος θα το σήκωνε.

Κάθε ντριν ήταν μια παγωμένη, αργή μαχαιριά στην καρδιά όλων όσων βρίσκονταν στο σπίτι του Καπετάνιου. Κυριακή ήταν και όλη η οικογένεια είχε μαζευτεί για φαγητό. Όλοι τους κατάλαβαν ότι είχε έρθει η ώρα που η γερμανική μπότα θα πατούσε στο νησί. Δεν μιλούσαν, μόνο κοιτιόντουσαν.

27 Απριλίου του 1941 ήταν. Είχαν περάσει ακριβώς τρεις εβδομάδες από τότε που οι Γερμανοί μπήκαν στη χώρα και μόλις πέντε ημέρες από τη βύθιση του αντιτορπιλικού «ΥΔΡΑ», ελάχιστα έξω από την Αίγινα, από τους ανελέητους βομβαρδισμούς των Γερμανών.

«Ναι», είπε σχεδόν με τρεμάμενη φωνή ο Καπετάνιος.

«Πρέπει να βιαστείτε. Μέχρι το τέλος της εβδομάδας, ο Τούρλος θα έχει πέσει στα χέρια τους. Άργησες πολύ, Καπετάνιε!»

«Θα προλάβουμε».

«Διαλύστε τα όλα. Κάντε γρήγορα!»

«Να τους κοπούν τα πόδια με το που πατήσουν εδώ! Κλείσε, Αντρέα. Κλείσε».

Ο Καπετάνιος έκλεισε το τηλέφωνο με δύναμη και γύρισε και τους κοίταξε όλους στο τραπέζι. Με ηγετική φωνή, απευθύνθηκε στον δεκάχρονο εγγονό του.

«Νίκο, αμολήσου έξω! Τρέξε απ' άκρη σ' άκρη και φώναξε σε όλους ότι οι Γερμανοί έρχονται. Φώναξε να μαζευτούν όλοι στην πλατεία. Φύγε, παιδί μου! Φύγε!»

Ο μικρός, καθώς έβγαινε έξω από το φρεσκοβαμμένο σπίτι τρέχοντας, γλίστρησε κι έπεσε. Γρατζουνίστηκε αρκετά και η μάνα του, η Κατερίνα, η μεγάλη αδερφή της Ελένης, σηκώθηκε να πάει να τον δει, αλλά ο Καπετάνιος τη σταμάτησε.

«Άσ' τον! Σήμερα, γίνεται άντρας».

«Μα, είναι παιδί...» του είπε η Κατερίνα γεμάτη δάκρυα.

«Ήταν παιδί! Μέχρι πριν λίγο. Τώρα πια δεν υπάρχουν παιδιά!»

Η Κατερίνα ξανακοίταξε έξω, αλλά ο μικρός είχε εξαφανιστεί. Είχε μια εντολή από τον παππού του και έπρεπε να τα καταφέρει. Δεν υπήρχε περίπτωση να απογοητεύσει τον ήρωά του.

«Δεν μας προετοίμασες, μπαμπά...» του είπε η Κατερίνα. «Χθες έβαφες... Γιατί έβαφες, μου λες; Τι νόημα είχε; Για να τα βρουν βαμμένα οι σιχαμένοι; Φταις, μπαμπά. Φταις!»

«Έχεις δίκιο, κόρη μου... Έχεις δίκιο. Δεν μπορούσα να το αποδεχτώ. Κατάλαβέ με» της απάντησε εκείνος έχοντας χάσει την ηγετική του φωνή μέσα σε δευτερόλεπτα.

«Μην τον μαλώνεις, κόρη μου» της είπε η μάνα της. «Πώς να προετοιμαστείς για κάτι τέτοιο; Πώς να ξέρεις τι πρέπει να κάνεις;»

Τα μάτια του Καπετάνιου βούρκωσαν. Στάθηκε αμίλητος, βυθισμένος στις ευθύνες που του καταλόγιζε η μεγάλη του κόρη. Τον ενοχλούσε, γιατί γνώριζε ότι η κόρη του είχε δίκιο. Αυτό που τον λύγισε αφάνταστα, όμως, ήταν το χαμένο βλέμμα της Αλεξάνδρας, της πιο μικρής του κόρης. Είκοσι δύο χρόνων κορίτσι. Οι άλλες είχαν τους άντρες τους. Η Ελένη είχε τον Πέτρο και η Κατερίνα τον Κώστα. Ο Κώστας ήταν ναυτικός και ταξίδευε τότε, αλλά ήταν το στήριγμα της Κατερίνας. Η

Αλεξάνδρα δεν είχε κανέναν άλλο να την προσέχει πέρα από τον πατέρα της. Τι μέλλον θα είχε αυτή, ο μικρός Νικόλας και το αγέννητο παιδί που ερχόταν;

Για αρκετά λεπτά δεν ακουγόταν τίποτα, μέχρι τη στιγμή που οι φωνές του μικρού ακούστηκαν για πρώτη φορά.

«Οι Γερμανοί έρχονται! Ακούσατε; Οι Γερμανοί έρχονται! Ελάτε όλοι στην πλατεία! Στην πλατεία, χωριανοί! Όλοι!»

Τα επόμενα βήματα ήταν από καιρό συμφωνημένα. Τα οχυρά και όλες οι στρατιωτικές εγκαταστάσεις θα ισοπεδώνονταν, για να μην πέσουν στα χέρια του εχθρού. Την ίδια μοίρα θα είχαν και όλα τα στρατιωτικά οχήματα που είχαν ξεμείνει στο νησί. Ο Πέτρος ήξερε ότι ήταν υποχρεωμένος να βοηθήσει τον πεθερό του. Κοίταξε τη γυναίκα του και ακούμπησε την κοιλιά της. Το αγέννητο παιδί του τον γέμισε θάρρος και δύναμη.

«Καπετάνιε, μην ανησυχείς! Ό,τι πρέπει να καταστραφεί, θα καταστραφεί».

«Αυτά που φτιάξαμε με τα χέρια μας;»

«Το ξέρω, Καπετάνιε, το ξέρω... Δεν πρέπει να βρουν τίποτα όρθιο όμως. Όλα τα φτιάξαμε εμείς για εμάς, όχι για να τα βρουν έτοιμα τα καθάρματα. Έχουμε δυναμίτη στην αποθήκη. Μέχρι το βράδυ, θα τα έχουμε ισοπεδώσει όλα».

«Δεν προλαβαίνουμε, Πέτρο μου. Και δεν μπορώ να το κάνω εγώ αυτό. Θα πεθάνω μόλις τα

μάτια μου δουν τον κόπο του πατέρα μου να γίνεται ένα με το χώμα. Ο πατέρας μου έχτισε τα οχυρά...»

«Κουράγιο, Καπετάνιε. Κουράγιο. Μόλις ξεκουμπιστούν, θα τα φτιάξουμε όλα από την αρχή».

«Πιστεύεις ότι θα ξεκουμπιστούν;» ρώτησε η Κατερίνα. «Μην λες ανοησίες!»

«Ναι, η Αντίσταση θα κερδίσει» της απάντησε ο Πέτρος, με ύφος που άφηνε πολλά περιθώρια αμφισβήτησης για το αν πράγματι πίστευε σε αυτά που έλεγε. «Είμαστε Έλληνες, μην το ξεχνάς. Ξέρουμε πώς να τα βάζουμε με κάθε εχθρό».

«Και γιατί τους αφήσαμε τότε να έρθουν ως εδώ;» αναρωτήθηκε νευριασμένη η Κατερίνα, χωρίς να πάρει απάντηση από κανέναν.

Ο μικρός δεν σταμάτησε να φωνάζει ούτε για μισό λεπτό. Μόλις επέστρεψε, έπεσε λαχανιασμένος στην αγκαλιά του παππού του.

«Παππού, θα μας αφήσουν να ζήσουμε;»

«Μην φοβάσαι, παιδί μου! Εσύ είσαι άντρας τώρα πια!»

«Μα, είμαι μικρός...»

«Ναι, αλλά με καρδιά και με ψυχή γίγαντα. Εσύ να μην φοβάσαι τίποτα!»

«Δηλαδή, το απόγευμα μπορώ να πάω να παίξω με τα άλλα παιδιά;»

Άλλη μια ερώτηση που δεν πήρε απάντηση. Τι να του έλεγε; Σίγουρα, ο μικρός γνώριζε ότι η απάντηση θα ήταν αρνητική. Απλώς θέλησε να

ρωτήσει αυτό που ρωτούσε κάθε παιδί, κάθε μέρα, τέτοια ώρα.

Η κυρα-Μαρία, που είχε ακουστεί ελάχιστα έως εκείνη τη στιγμή, κατάλαβε πως είχε έρθει η ώρα να πάρει πάλι την κατάσταση στα χέρια της. Εκείνη ήταν που έκανε κουμάντο στην οικογένεια. Ακόμα και όταν ο Καπετάνιος επέστρεφε από τα ταξίδια, ο δικός της λόγος περνούσε. Ήταν μια γυναίκα σκληραγωγημένη, εργατική, με πολλά χρόνια στα χωράφια, μια γυναίκα σοφή και θαρραλέα. Σπάνια έβλεπες δάκρυ στα μάτια της. Εκείνη έκανε κουμάντο στο σπίτι, εκείνος στο χωριό.

Κάθε λογικός άνθρωπος μπορούσε να αντιληφθεί ότι υπήρχε ακόμα χρόνος για να καταστραφεί οποιαδήποτε στρατιωτική εγκατάσταση υπήρχε σ' ένα μικρό νησί. Όμως, δεν υπήρχε η πολυτέλεια για την παραμικρή καθυστέρηση. Έπρεπε να δράσουν άμεσα και να διαλύσουν ό,τι θα μπορούσε να φανεί χρήσιμο στη γερμανική στρατιωτική μηχανή.

«Νικόλα! Καπετάνιε!» του είπε δυνατά. «Η μοίρα αποφάσισε να το ζήσουμε κι αυτό. Μια ζωή ήμασταν σωστοί σε όλα. Πάντα έδειχνες σε όλους τον σωστό δρόμο, Καπετάνιε. Το ίδιο πρέπει να κάνεις και τώρα. Και χρόνος υπάρχει και όσο μπορούσαμε προετοιμαστήκαμε. Τον δυναμίτη τι τον μαζεύατε τόσο καιρό; Τώρα ήρθε η ώρα να τον χρησιμοποιήσετε! Για όνομα του Θεού! Να καταστρέψετε θέλετε, όχι να φτιάξετε. Το να φτιάξεις

είναι δύσκολο. Το να διαλύσεις είναι εύκολο. Μην καθυστερείτε άλλο όμως. Κι εσύ, Καπετάνιε μου, σύρε να πας στην πλατεία. Μην αργείς! Σήμερα, όλοι περιμένουν τα πάντα από σένα. Μην τους απογοητεύσεις».

Θαρρείς πως η μαγκούρα του τον τράβαγε και τον πήγαινε στην πλατεία. Πήγαν να τον ακολουθήσουν, αλλά η κυρα-Μαρία τούς έγνεψε να μην το κάνουν. Ήθελε να του δώσει χρόνο να σκεφτεί, χωρίς να είναι όλοι πάνω από το κεφάλι του. Το αεράκι τού έκανε καλό. Μπόρεσε να ανασυνταχθεί και να ξαναβρεί ένα μέρος του ηρωισμού που πάντα είχε. Καπετάνιος ήταν και όλοι οι καπετάνιοι ήταν ήρωες. Οι φουρτούνες που είχαν γνωρίσει δεν ήταν τίποτα μπροστά στα σιδερικά των κατακτητών. Όμως, στη θάλασσα, εκείνος ήταν ο κατακτητής. Τώρα, ήταν ο κατακτημένος. Έπρεπε να το χωνέψει και να δώσει οδηγίες. Έπρεπε όλοι τους να καταλάβουν ότι την ελληνική γη την κατακτάς, τα ελληνικά χέρια τα βάζεις στη δούλεψή σου, αλλά την ελληνική ψυχή δεν μπορείς να την κατακτήσεις ποτέ. Κι αν τα βάλεις μαζί της, θα έρθει η ώρα που θα το μετανιώσεις. Αυτά είχε αποφασίσει να τους πει όταν τους είδε όλους να κρέμονται από τα χείλη του. Δεν έπρεπε να χάσουν την ελπίδα τους.

«Αδέρφια μου, οι βάρβαροι έρχονται. Μέχρι το τέλος της βδομάδας, το νησί θα βρίσκεται υπό γερμανική κατοχή».

«Να πολεμήσουμε!» ακούστηκε μια φωνή μέσα στο πλήθος.

«Δεν μπορούμε...» απάντησε ο Καπετάνιος διστακτικά.

«Να πεθάνουμε καλύτερα!» ακούστηκε η ίδια φωνή.

«Ακούστε με! Ακούστε με! Αυτή είναι μια μάχη που πρέπει να τη χάσουμε. Η Αντίσταση δεν είναι έτοιμη ακόμα. Θέλει υπομονή και όταν έρθει η ώρα, θα τους λιώσουμε! Εμείς θα κερδίσουμε. Σας το υπόσχομαι! Ποτέ δεν πέθανε η Ελλάδα και ποτέ δεν θα πεθάνει! Ένα κοπάδι απολίτιστων βαρβάρων είναι μόνο, αλλά είναι πιο δυνατοί από εμάς αυτή τη στιγμή. Πολύ πιο δυνατοί. Γι' αυτό πρέπει να καταστρέψουμε ό,τι θα μπορούσε να τους φανεί χρήσιμο. Θέλω καμιά εικοσαριά άντρες να πάνε στον Τούρλο, να καταστρέψουν τις εγκαταστάσεις και τα οχήματα. Οι είκοσι πιο δυνατοί να πάνε τώρα εκεί!»

«Μπαρμπα-Δημήτρη!» φώναξε ο Πέτρος. «Φέρε το φορτηγό στο σπίτι. Να φορτώσουμε όλο τον δυναμίτη και να πάμε».

Ο Πέτρος είχε αποφασίσει να ηγηθεί αυτής της πρωτόγνωρης προσπάθειας. Τα οχυρά του Τούρλου ήταν εδώ και βδομάδες άδεια από στρατιώτες. Οι Μεσαγρίτες μαζί με τους υπόλοιπους έπρεπε να αναλάβουν δράση πριν να πέσουν όλα και όλοι τους στα χέρια των κατακτητών. Σε ούτε μισή ώρα, το μεγάλο φορτηγό του μπαρμπα-Δημήτρη

σταματούσε άγαρμπα έξω από την αποθήκη του καπετάν Νικόλα.

«Όχι άλλο πίσω, μπάρμπα! Πρόσεχε!» του φώναξε ο Πέτρος.

«Καλά είμαι, καλά είμαι!» του απάντησε. «Φορτώστε, παλικάρια, να φύγουμε!»

Ο Πέτρος είχε πολλές ημέρες ν' ανοίξει την αποθήκη και δεν περίμενε με τίποτα να δει τόσο πολύ δυναμίτη εκεί μέσα.

«Καπετάνιε, πότε τον μάζεψες όλον αυτόν;»

«Είχαν λίγο δυναμίτη στα οχυρά και κανόνισα να έρθει εδώ για σιγουριά».

«Είναι υπερβολικά πολύς, Καπετάνιε» επέμεινε ο Πέτρος.

«Περίμενε, να δω μήπως θέλουν καθόλου στην Πέρδικα».

Ο Καπετάνιος πήγε μέσα να τηλεφωνήσει στον Περδικιώτη, τον Αντρέα. Η κυρα-Μαρία είχε αρπάξει την ευκαιρία και είχε τηλεφωνήσει κάπου μυστικά. Ποτέ του δεν έμαθε πού είχε τηλεφωνήσει και ποτέ του δεν τη ρώτησε. Τα λόγια της έμειναν, όμως, χαραγμένα βαθιά μέσα στη σκέψη του.

«Τι θα κάνω με τη μικρή; Θα μου την πάρουν σου λέω. Πρέπει να φύγει από εδώ! Αν μείνει, δεν ξέρω... Λένε ότι πίνουν και βιάζουν... Θα μου βιάσουν το κοριτσάκι μου...»

Ο Καπετάνιος πήγε προς την πόρτα και την έκλεισε δυνατά για να ακουστεί. Επέστρεψε στο